

นโยบายการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

นายประลอง ดำรงไทย
อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

การประชุมเชิงปฏิบัติการ “การลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563”
วันที่ 17 ธันวาคม 2562 เวลา 09.10 - 10.00 น. ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร

“วาฬนําร่องครีบสั้น” เกยตื้น
จ.สงขลา ตายแล้ว พบขยะ
พลาสติกในกระเพาะอาหาร
ถึง 80 ชิ้น น้ำหนัก 8 กก.

จากผลการผ่าพิสูจน์ ปรากฏว่าพบขยะพลาสติกใน
กระเพาะอาหารของวาฬ จำนวนมากถึง
80 ชิ้น น้ำหนักถึง 8 กก. ซึ่งก่อนที่จะตายได้ขย้อน
ถุงพลาสติกออกมา 5 ชิ้น ซึ่งเป็นอีกหนึ่งสาเหตุที่ทำให้
วาฬตาย

ขยะบก ขยะทะเล ... ขยะบก ตก ทะเล

บทเรียน “มาเตรียม” วิกฤตขยะทะเล !!!

แล้วจะจัดการขยะ
อย่างไรดี ???

Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

“คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2557”

1

กำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมใน
สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย (ขยะมูลฝอยเก่า)

- ▶ ฝังกลบขยะภายในพื้นที่
ปรับพื้นที่เพื่อรับขยะใหม่
- ▶ รื้อร่อนทำ RDF
- ▶ ขนย้ายไปกำจัดอย่าง
ถูกต้อง

2

สร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอย
ที่เหมาะสม (ขยะมูลฝอยใหม่)

- ▶ ลด คัดแยกขยะจากต้นทาง
- ▶ จัดการขยะแบบศูนย์รวม
(เทคโนโลยีแบบผสมผสาน)
- ▶ เน้นแปรรูปเป็นพลังงาน
(ส่งเสริมภาคเอกชนลงทุน)

3

วางระเบียบและมาตรการ
การบริหารจัดการขยะมูลฝอย

- ▶ เพิ่มเติมกฎกระทรวง
- ▶ ปรับปรุงกฎหมายเก่า
- ▶ เสนอกฎหมายใหม่
- ▶ ให้ อปท. ออกข้อบัญญัติ
ท้องถิ่น

4

สร้างวินัยของคนในชาติ
มุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืน

- ▶ ประชาสัมพันธ์ ณรงค์ ให้ความรู้การลด คัดแยกขยะ
- ▶ บรรจุในหลักสูตรและส่งเสริมให้ปฏิบัติจริง
- ▶ ลดการใช้ถุงพลาสติกและโฟม

แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. 2559 - 2564)

“คณะรัฐมนตรี ให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2559”

วัตถุประสงค์

กรอบและทิศทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาของประเทศ

แนวทางการบริหารจัดการในภาพรวมของประเทศ และ
บูรณาการงานร่วมกันของภาครัฐ เอกชน และประชาชน

จังหวัด/อปท. จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยของ
จังหวัดให้สอดคล้องกับปัญหา/จัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรการการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

- ลดการเกิด ฌ แหล่งกำเนิด การผลิตและใช้สินค้าและ
 คัดแยกและนำกลับมาใช้ใหม่ บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- การเพิ่มศักยภาพ สถานที่รวบรวม/กำจัด
 การรวบรวม ขนส่ง กำจัด พัฒนาปรับปรุงกฎหมาย
 ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวม เข้มงวดบังคับใช้กฎหมาย
- ส่งเสริมการบริหารจัดการ พัฒนาระบบฐานข้อมูล
 สร้างจิตสำนึก สร้างแรงจูงใจในการจัดการ
 พัฒนาองค์ความรู้ กลไกทางสังคมและ
 เทคโนโลยีการบำบัด/กำจัด ทางเศรษฐศาสตร์

กรอบแนวคิด

ใช้น้อย ใช้น้ำ นำกลับมาใช้ใหม่ ตามหลักการ 3Rs

ระบบจัดการที่เหมาะสม กำจัดแบบศูนย์รวม
และแปรรูปผลิตพลังงาน

ความรับผิดชอบและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

การขับเคลื่อน

สร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระสำคัญของแผนแม่บท
และบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงาน/ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

ใช้เครื่องมือและกลไกที่เป็นรูปธรรม เพื่อขับเคลื่อนการ
ดำเนินงาน

- การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
- การขับเคลื่อน อปท.
- กฎหมาย
- เศรษฐศาสตร์
- การกำกับดูแล
- การกำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติ (Code of Practice)
- ระบบงบประมาณ

แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. 2559 - 2564)

เป้าหมาย

ปี 2559

ปี 2560

ปี 2561

ปี 2562

ปี 2563

ปี 2564

1. ขยะมูลฝอยชุมชน จัดการอย่างถูกต้อง

50 %

55 %

60 %

65 %

70 %

75 %

2. ขยะมูลฝอยตกค้าง จัดการอย่างถูกต้อง

75 %

85 %

95 %

100 %

3. ของเสียอันตราย รวบรวมและส่งไปกำจัด

5 %

10 %

15 %

20 %

25 %

30 %

4. มุลฝอยติดเชื้อ จัดการอย่างถูกต้อง

80 %

85 %

90 %

95 %

100 %

5. กากอุตสาหกรรม เข้าสู่ระบบจัดการที่ถูกต้อง

60 %

70 %

80 %

90 %

100 %

6. อปท. คัดแยกขยะและของเสียอันตรายชุมชน

5 %

10 %

20 %

30 %

40 %

50 %

การติดตามประเมินผล

- ▶ คณะกรรมการกำกับและขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามเป้าหมายและแผนงานภายใต้แผนแม่บทฯ ในภาพรวมของประเทศ และรายงานผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานต่อคณะรัฐมนตรี
- ▶ คณะกรรมการกำกับและขับเคลื่อนการจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัด ติดตามประเมินผลการดำเนินงานการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ของจังหวัด และรายงานผลต่อคณะกรรมการกำกับและขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ

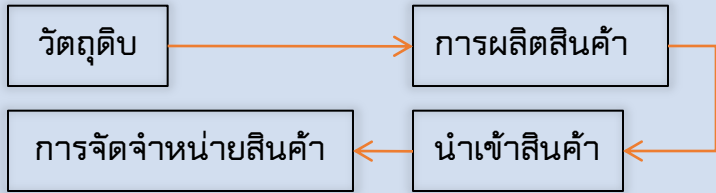
(ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. 2561 - 2565

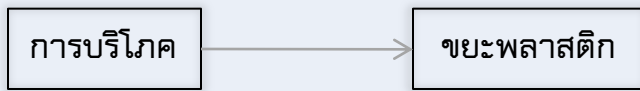
“คณะรัฐมนตรี รับทราบ (ร่าง) Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. 2561 - 2573 เมื่อวันที่ 17 เมษายน 2562”

มาตรการ

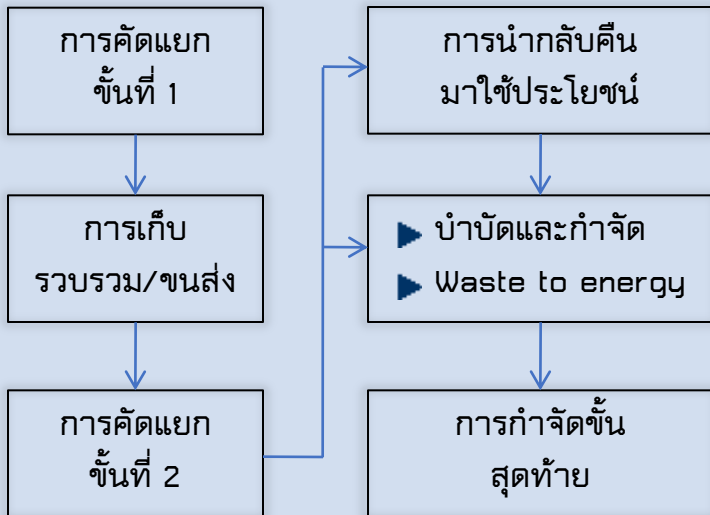
มาตรการลดการเกิดขยะพลาสติก ณ แหล่งกำเนิด

มาตรการลด เลิกใช้พลาสติก ณ ขั้นตอนการบริโภค

มาตรการจัดการขยะพลาสติกหลังการบริโภค

แนวคิด

เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)

หลักการ 3R (Reduce Reuse Recycle)

การมีส่วนร่วมของภาครัฐและเอกชน (PPP : Public Private Partnership)

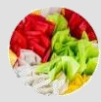
ความรับผิดชอบของผู้ผลิต (EPR : Extended Producer Responsibility)

เป้าหมายที่ 1 การลด และเลิกใช้พลาสติกเป้าหมาย ด้วยการใช่วัสดุทดแทนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

เลิกใช้ภายในปี 2562

เลิกใช้ภายในปี 2565

ผลิตภัณฑ์พลาสติกที่ผสมสารอ็อกโซ Dxo

ถุงพลาสติกหูหิ้ว ขนาดความหนา < 36 ไมครอน

พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม (Cap Seal)

กล่องโฟมบรรจุอาหาร

Microbead จากพลาสติก

แก้วพลาสติก แบบบางใช้ครั้งเดียว < 100 ไมครอน

หลอดพลาสติก

เป้าหมายที่ 2 การนำขยะพลาสติกเป้าหมายกลับมาใช้ประโยชน์ ร้อยละ 100 ภายในปี 2570

การขับเคลื่อน “Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. 2561 - 2573”

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

พลาสติกหุ้มฝา
ขวดน้ำดื่ม
(Cap Seal)

กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) ประสานหน่วยงาน 19 กระทรวง หน่วยงานใน ทส. (ทสจ. สสภ. และ กรมต่าง ๆ) และ ภาคเอกชน (สมาคมโรงแรมไทย สมาคมผู้ค้าปลีกไทย สมาคมอุตสาหกรรมเครื่องดื่มไทย) รายงานผลการดำเนินงานขับเคลื่อนการเลิกใช้ Cap Seal พบว่า

- 95 % งดใช้ Cap Seal ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน
- 5 % อยู่ระหว่างการประชาสัมพันธ์ และยกเลิกการใช้ Cap Seal

ไมโครบีด
(Microbead)

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) อยู่ระหว่างดำเนินการออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข “ห้ามผลิตและนำเข้าไมโครบีดในเครื่องสำอางสำหรับขัดผิวทำความสะอาด ชนิดล้างออก (Rinse-off)” ในวันที่ 1 มกราคม 2563 รวมทั้งห้ามจำหน่าย ภายใน 180 วัน (28 มิถุนายน 2563)

พลาสติกผสม
สารออกโซ
(Oxo)

กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) อยู่ระหว่างการประสานขอความร่วมมือผู้ประกอบการศูนย์การค้าห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาร์เก็ต และร้านสะดวกซื้อ 43 ราย และหน่วยงานราชการทั่วประเทศ ไม่แจกและจำหน่ายถุงพลาสติกที่ผสมสารออกโซ

โครงการ “ทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม”

“คณะรัฐมนตรี ให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2561”

วัตถุประสงค์

เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอย ลดใช้ถุงพลาสติกหูหิ้ว และงดใช้โฟมบรรจุอาหาร โดยการดำเนินกิจกรรมร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชน

มาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ (ศพ.)

มอบหมายทุกหน่วยงานภาครัฐร่วมมือในการดำเนินงานพร้อมกันทั่วประเทศ

ให้สำนักงาน ก.พ.ร. กำหนดให้ “ผลการลดและคัดแยกขยะมูลฝอย” เป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพของหน่วยงานภาครัฐ

ให้สำนักงาน ก.พ.ร. และ ทส. โดย ศพ. ร่วมกันพิจารณา กำหนดเกณฑ์ที่จะใช้สำหรับการประเมิน

รณรงค์ ทำความดีด้วยหัวใจ ลดรับ ลดให้ ลดใช้ถุงพลาสติก (สส.)

มอบหมาย ทส. ร่วมกับ มท. ดำเนินงานพร้อมกันทั่วประเทศ

การรายงานผล

ให้ ทส. โดย ศพ. เป็นเจ้าภาพหลักในการติดตามผลและรายงานให้ ครม. ทราบ

มาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ

ตัวชี้วัดผู้บริหารหน่วยงานระดับกระทรวง/กรม 151 หน่วยงาน และผู้ว่าราชการจังหวัด 76 จังหวัด (ปีงบประมาณ 2563)

ขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น	ถุงพลาสติกหูหิ้ว	แก้วน้ำพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง	โฟมบรรจุอาหาร
ลดลงร้อยละ 10	ลดลงร้อยละ 30	ลดลงร้อยละ 30	ลดลงร้อยละ 100

ตัวชี้วัดผู้บริหารหน่วยงานระดับกระทรวง/กรม 153 หน่วยงาน และผู้ว่าราชการจังหวัด 76 จังหวัด (ปีงบประมาณ 2562)

ขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น	ถุงพลาสติกหูหิ้ว	แก้วน้ำพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง	โฟมบรรจุอาหาร
ลดลงร้อยละ 5	ลดลงร้อยละ 10	ลดลงร้อยละ 10	ลดลงร้อยละ 100

ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2562

- 153 หน่วยงาน ผ่าน 10 คะแนนเต็ม 128 หน่วยงาน (ร้อยละ 83.6)
- 76 จังหวัด ผ่าน 10 คะแนนเต็ม 72 จังหวัด (ร้อยละ 94.7)

ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

กรมควบคุมมลพิษ

โทร 0 2298 2495 โทรสาร 0 2298 5398

Email : 3rgovernment@gmail.com

